

Adresse

Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

XVIIIme ANNÉE

23 N^{br} . 1922 — No. 150

اجتهاد

حیاتی، فلسفی، اجتماعی فکر غرضتہ سی

ادارہ خانہ سی
جفال اوغلندہ « اجتهاد نئی »

تلفون : استانبول ۸۶۵
« اون سکزنجی سنہ تاسیسہ »

نومرو ۱۵۰ — ۲۳ تشرین ثانی ۱۹۲۲

بر آرز دوشونوب، عبادالهی ظلمت جحیمه، دنیاده ایکن،
مستغرق طوتماقدن واز یکمزلرمی ؟ (*)

شرقی

ترجمان اولسون رباب سینه مه هرکارده ،
ایکله سون طنبور آغوش وصال یارده ،
بیل ایلرکن ترنم کوشه کارارده ،
ایکله سون طنبور آغوش وصال یارده .
نعمت وصلندن اولسون روح عشقم فیضیاب ؛
نشوه اولسون منجلی کیتسون کو کلدن اضطراب
شوفه کلسون اویناسین اوج صفاده ماهتاب ،
ایکله سون طنبور آغوش وصال یارده .
باده وصال ایچیسون کاسه نفقوردن ،
برالمی نشوه طوغسون نفقه طنوردن ،
جویلر فریاد ایدرکن بجره دورا دوردن ؛
ایکله سون طنبور آغوش وصال یارده
بی قیو مولویخانه سی پوست نشینی

عبدالباقی

کفر عشق

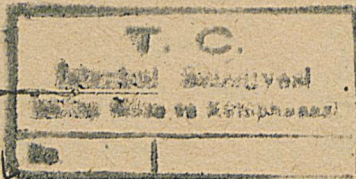
سن بویله کوزل کوزلریکک خنده لریله ،
ابرولریکک نکته تابنده لریله
قارشیمده بوتون سطوت حسنکله کوله رکن ...
هرشک دو کولور روحه خندان لمعاتی ،
تهزیر قیلار جسمی عشقک سکرانی ...
ای عارض رخشنده سی بر عالم کلشن
رویکده بدیدار اولان اشعار آلمی ،
معناسی اوزون فلسفه نامتناهی ،
حیر ترس افکار اولان آثار خدادار ...
حسنکده توتن رایحه : بر نکمت انفس ،
زلفکده تجلی ایدر انوار مقدس ...
رفتار و خرامک ، اوده بر باشقه بلادر ...

(*) آناتولو ، خطبه لری توریکه اوقوتماق و وعظ لری
خلقک آکلادینی صریحه ایله دکمل توریکه لسانیه وپردرکم
فظانتی کوسترمشدر .

اسرار ایله ملو ، ازیتله مشافه
بربتکده عشوه وشوخیه مشابه
حسنکده کی اصنامه طایان باید دلات م...

سنسک بکا بر کعبه دل، قبله حاجات ؛
سنسک بوتون آملله محراب مناجات
کچسین ابدی سجده عشقه کله حیاتم .

مارت ۳۳۷ ا . رفقی

مالی مضایقه

ملتزمک معروض قالدینی مالی مضایقه ، مع التأسف
یوزسنه می متجاوز بر زماندنبری اولانجه شدتیه دوام
ایتمکده ،
و بوحال دولتک اقتصادی ترقیسنی
کو چلشدیر مکده در .

مملکتتمزده وقت وقت مالی بحرانلر باش کوسترنجبه ،
بونک ازاله سی آنجق و آنجق خارجی استقراضلرله ممکن
ایمش کبی ، یابدیقمز ایلمک ایش آوروپا بانکلرندن پارا
استقراض ایتمک اولمش ، مملکتک بوتون ثروت منبعلرنی
رهن ایدرک سرمایه دیلممش ، بو پارالر یا غیر متمر
ایشلره صرف ایدیلش ویا زینت و لوکس اشیالرینه فدا
اولومش ویا خود دوغوردن دوغویه اسراف ایدیلرک
فائضلریله برابر کلدکلری خزینهلره اعاده وبعضاده
سببسنز حریرلر اوفرهنده محو وخراب اولمشدر . اوروپادن
استقراض صورتیله آلینان میلیونلر ؛ ملی صنایع ، معارف ، تیمور
یوللر ، زراعت اصلاح احوالی کبی امور متمره یه صرف
ایدلمه مشدر . ایشسته بونک ایچین داخلی سرمایه داغما
آزالمش ، استقراضی بورجلرنیینه استقراضلرله اوده مک
سیاسی تعقیب ایدلمشدر . فی الحقیقه ؛ بورجلی اولان یالکیز
توریکه دکلدنر . بو کون ائک مترقی آوروپا دولتلری بیهله ،
استقراض جنبری ایچنده در . فقط سرمایه لری و صنایع
ساحه سنده کی ترقی و تعالیلری ، آشفین و حیرت بخش عقول
اولان مملکتلرده ، دولته بورج پارا ویرنلر یرلی بانک
و سرمایه دارلردن عبارت اولدیفندن ، بورج ویا بورجک
فائضی صورتیله اوده ن پارالرک مهم بر قسمی مملکتده

قالاراق داخلی تشبثانده قوللانیلیر . فقط بزده ، ایش ، هیچده بویله دکلدر . بزه اودونج پاره ویرنلر ، عمومیتله اجنبیلردر . و بونلک ایچین ، بزم بورجلرمنه مقابله ویردیکمز بارالر هپ خارجه ، یعنی اجنبی باقلرینه آقوب کیدیور :

ایتمک دوراندیشلکنی کوسترمه مک ، دایما ثروت مملکتی تخریب ایدیجی اصوللره ، اقتصادیاتغزی کونندن ییغیجی فکرلره مربوط ، مالی بحرانى بورج آلاراق کیدرمک طریقى التزام ایتمک ، دایما اوروپایه بل باغلاقدق ، دایما اوروپایى بر منجی اقتصادى ، بر منجی ثروت بیلدک . و تاریختک ضبط و قید ایدمه مدیکى زمانلردن برى ، بزه احضار غذا و تأمین حیات ایدن مبارک طور اقلرمنی ، عروق حیاتیه منک بر چوغه و هان هپسنه کوردیکن دشمنلریزه ترهین ایدهرک ، آدایمه حیات و موجودیت ایدمه بیلدک . و اوروپایک محصولات و معمولانسه اُنک دولوسى آلتونلر ویردک . [۱] بوصورتله مملکت دایما قایم ایتمک ، اقتصادیات زمردنه زاد اولدی . کینی اداره ویا اداره سرلک یوزندن نه تبعه نك جان و مالی مصون قالدی ، نه دولتک استقلالى ... پارسا سزاق ، سؤ اداره ، جهل و عجز یوزندن دوات کوندن کونه سقوط ایتمک . بویک درلوا هال واهواله رغما ، ذوقلرمنی ، سوسلرمنی ، اکلجه منی ، حیاهنک بوتون او طالتی و بوش اعتیادلرینى ترک ایتمک خاطرمنه بیله کمدی .

فی الحقیقه ، بوتون بوصورلر ، اهل رتساجلر اوزاق ویا یاقین بر ماضی به عائددر . بوصورلری ، بویوک حیانتلر اورتکاب ایدهرک ، بالکنز کندی منفعلری ایچین مملکتی حرانى و سفلاته ، انقراض و فلاکتیه سور و کله بیلرک حسابنه قید و اونلری تاریختک واحفادک لعنتیه ترک ایدوب ، بوکون آل برلکیله چالیشهرق ، مملکتک معروض قالدینی اقتصادى بحرانى ازاله چارملرینه توسل ایتمیلدر .

صاحبى متعاقب ، عقبنی ضرورى اولان استقراضک مهم رقصینى یوسفرباخاصه مئمر تشبثانه صرف و تخصیص ایدهرک اولور ساق ، اصلاحاتک عمل بر نتیجه سنی کوستر مش ، عمران مملکت ایچین چالیشمش ، تورک ملتک آتی استقبالی دوشونمش اولاجنیز . و بو ، ملت و مملکتک رفاهی ، استقلالى ایچین آتیشمش ، اک قوتلى واک بویوک بر آسیم اولاجاق ... یوقسه اُسکیدن وحتی بوکون باییلدینی کبی ، او مسعود و شرفلى صالح کونلرنده ده ، وقتک تحمل و مساعده سى درجه سنده حکومت واردانى تزید ایتمک [۲] استانبول الیوم هر آی خارجدن بر میلیون لیراق اون آماقده در .

حالبوکه علمى و بنى طرفانه دوشونمک اولور ساق در حال شو حقیقتلری تسلیم ایدهرز :

- ۱ - استقراضلر علی العموم مضر در .
- ۲ - استقراضلرک فائده لری محدود ، فسادلری ابدی در .
- ۳ - استقراضلری . سوء اداره ، استبداد ، جهل و عجز دوشورور .

بر انکیز مقتصدی دیور که : « بوکون ییه جی اکمی تدارک ایتمک ایچین استقراضه مجبور اولان کیمسه نك یارین حق حیاتی یوقدر . فقط بوغداى تدارک ایدهرک اُکوب ، آلاچی محصولدن اکمکنی چیقارمق ایچین استقراض ایدن ، مسعود یاشامق حقنه مالکدر . »

حالبوکه ، بز بوقاعده یه رعایت ایتمک . اگر بوانکلز مقتصدینک دیدیکى کبی حرکت ایتمش اولسیدق ، شبهه سز بوکون بودرجه ناشاد ، بودرجه بدبخت ، بو درجه اسفل برتردی اقتصادى و مالی ایچنده بولونیمه جق ، بزمده بویوک کوچوک ، اقتصادیات ساحه سنده تشبثلرمن بولونم جق و بو صورته داها مسعود و مرفه کونلر یاشایه جقدق ... صوک جهان جنکنده ائیمزه مدھش ثروتلر کچدیکی حالده ، بونلری مئمر نتیجه لر ویره جک تشبثانه صرف

مملکتک ترقی و تعالیسی اقتصادی فعالیتک موجودیتک ممکنند.
اقتصادی ساحهده موفق اولامیان بر مات ، دائماً سفالت
و اسارت آلتیده یاشامایه محکومدر . فقیر و اقتصادی
بحرانلر ایچنده یاشایان ملتیر دائماً واک اول کوجوک
تشیئات اقتصادییه اهمیت و بر مشلر ، مملکتک هضم ایدیلر
صناعی ایشلر ابدی بر مر بوطیت ایلر باغلامشلر ، یابدقیری
ایشلردن اوتانمایان بر دماغله ایلک باشلادقیری کوجوک
تشیئاتی ترقی ایتدیرمه یه چالیشمشلردر .

[مملکتک اوتانمایان بر فکر ، متشیئتک غایهسنه
واصل اولدقدنصکرده مسلیکنده دوام ایتسنی موجب
اولور ، و بوکی کسهلرک ، ایشلرنی وطنلری ، ملتیری
قدر بلرک بونلرک فوقده سسودکاری واقع در .] فقط
نه قدر شسایان تاثیر و تأسفدرکه یزده ضایعی غایر
تعقیب ایدن بر عرفانه مؤسسسی طلبسنه مسلیکنده
اوتانمایان بر فکر ویرمه مش کوجوک و دها فامده
تجربیری تشویق ایتدمشدر . مملکت بونلردن هیچ بر
اقتصادی استفاده کورمه مشدر . بناء علیه بو کون
یایلمسی لازم کن :

- ۱- کوجوک تشیئات اقتصادییه اهمیت ویرمک .
- ۲- افراد ملتیه مسلیکندن اوتانمایان بر فکر
تشبث و تعقیب تلفین ایتک .
- ۳- داخلی اقتصاد ایشلرنی حایه سن بیر اقامتی .
- ۴- نقده ، زمانه عائد تصرفی تعمیم ایتک .
- ۵- مملکتک استحصالاتی آرتدیرمق و لزومسن
استهلاکاتی تحدید ایتک .
- ۶- مملکتده ملی برپایسه ، و بر ملی اقتصادی
سیستم وجوده کتیرمک .
- ۷- زینت و مکیفانه متعلق اشیاک مملکتک
ادخالنه قطعاً مانع اولماق .

و بودجه آجینق قایماق ایچین ؛ فضله ، غیر قابل تحمل
ویر کور طرح و حبوبات ، زیتون ، یاموق و اخ اعشارلرنی
تزیید ایتک ، مسقات و املاک ویر کولرنی آرتدیرمق کی
رفا ، خلقی باله لایاچق واسطه لره توسل ایتک معقول دکدر ،
بو صورت حرکت ایلر مملکتک خدمت دکل ، بیلدرک یا
بیلنیه رک اهانت ایتش اولورز . بوندن باشقه ، داربر
خود بیلک ایلر حرکت ایدرک ، کوسروک قپولرمزی
هر درلواشیایه آردینه قدر آجاقی سیاستی تعقیب ایدرسک ،
ینه تزیید واردات ایدر مینر . چونکه : « اوزالوتده
استقرارمه کبی در . ملت و مملکتک سرمایه سی ضایعه
طرد ایرر » .

تصرفه ، غیر مشر مصارفک ممکن مرتبه تخفیفنه اعتنا
ایتک صورتیلده مالی مضایقه نک اوکنه کیمک قابل اولاماز .
بایله جق اصل ایش ، کویلیارده اقتصادی قوتک اوتانماسنه
چالیشماق ، زراعتک توسعه یاردم ایتکدر .
کویلیارده اقتصادی قوتک چالاشماق دولتک مالی
منافی ایچین ضروریدر . بونک ایچین : « اداره امور
ایرلر بالکز دولتک مالی موازنه سی دکل ، اوسره ده
زبادیه اهمیت مملکتک اقتصادی موازنه سی دوشونمیلر » .
اقتصادی موازنه نک تأسیسندن مقصد یوقاریدده
سویلا یکمز کی - فقیر اهالی دن هر زمانکندن فضله
ویر کولماق دکل ، استحصال قوتلرنی تزیید ایتکدر .
اهالی ثروت قازانجه کندیسندن طویلانه جق ویر کولرک
مقداری طبیعیه آرتا جقدر . بو کون ، ملتیز ، هیچ
شهرسن ترقیه نشه در . و بوترقیه اولان احتیاجی ، مملکتک
وارداتی ، اهالی نک ویر کولرک خصوصنده کی اقتدارنی
هر حالده نظر دقت و اهمیت اتماق لازمدر . اساساً دولت
اداره سنده اک بویوک مهارت بوندن عبارتدر . حالوکه
اسکی اداره لر بو عهده یه قطعاً اهمیت ویرمه مشدر .
واونلرک مهارتلی ؛ استقراض عقد ایتک و بورجلرک
تأدیه سی ایچین یکی پاره تدارک ایتکدن عبارتدی . بو
آداملر دوشونمیلرلردی که بو اصول مملکتک اقتصاداً
حویق انتاج ایدن مشوم بر سیستم ایدی .

بو کون ، کونش قدر روشن بر حقیقتدرکه ، بر